

[Stats- og udenrigsministeren.]

efter det ærede medlem hr. Henry Christensens opfattelse er for sent fremsat, medens det i betragtning af, at tjenestemandslovens gennemførelse endnu ikke var sikret, er forelagt lovlige tidligt efter det ærede medlem hr. Ole Bjørn Krafts opfattelse. Jeg forstår imidlertid, at det ærede medlem hr. Ole Bjørn Krafts opfattelse først og fremmest var den, at der er for ringe tid til udvalgsbehandling af selve sagen, så jeg skal ikke fortabe mig i polemiske betragtninger over de synspunkter, der her er kommet til udtryk, men jeg kan udtale min glæde over, at man er villig til saglig forhandling.

Så vidt jeg forstod det ærede medlem hr. Henry Christensen, var der også fra venstres side vilje til saglig forhandling, i hvert fald om forskellige punkter i lovforslaget, og så må vi se, om vi kan nå til overensstemmelse om samtlige de punkter, det drejer sig om. Jeg er da fuldstændig enig med det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, der sagde, at dette spørgsmål egner sig ikke for partipolitisk strid, og jeg ville udtale håbet om, at denne udmærkede sentens blev den overskrift, der i morgen stod i det store blad Berlingske Tidende: Dette spørgsmål egner sig ikke for partipolitisk strid. Det har det ærede medlem ret i. Det har det ikke været genstand for tidligere, og det bør det heller ikke blive i den kommende tid.

Der er rejst det spørgsmål under debatten, om medlemskab af folketinget for fremtiden skal kunne forenes med indehavelsen af ministerstillinger. Jeg indrømmer, at følelsesmæssigt skal jeg i hvert fald presses ganske overordentlig hårdt for at bøje mig for en nyordning, der skulle betyde, at ministre ikke kan være medlemmer af folketinget. Jeg vil tro, at det gælder alle os, som har siddet her i lang tid, for mit eget vedkommende 22 år; jeg vil tro, at det samme vil være tilfældet med det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, der har været her betydelig længere, og for den højtærede økonomiminister, der har en meget høj anciennitet. For alle os ville det være en mærkelig fornemmelse, om vort medlemskab af tinget skulle skæres bort for den periode, hvori man var minister. Jeg ser det nødtigt.

Jeg ved for resten ikke, om det kan gennemføres blot ved en almindelig lovbestemmelse. Kan det det? Kan vi uden videre bestemme her i tinget, at en minister ikke kan være medlem af folketinget, eller er det et grundlovsanliggende? Jeg ved det ikke, for jeg har ikke slået det efter, og jeg er ikke jurist; men det må da være et spørgsmål, om man kan fastsætte det ved en almindelig lovbestemmelse. Så vidt jeg ved, kan en hvilken som helst embedsmand, endog en departementschef, om det kom til at foreligge, være medlem af det høje ting. Kan man ved lov forbyde det? Kan man gå uden om grundloven på det punkt? Jeg tvivler meget på, at det kan lade sig arrangere, men på den anden side ved jeg ikke, om man ikke med hensyn til orlovsbestemmelserne måske kunne gøre det høje tings forretningsorden lidt bredere, således at der i givne situationer, hvor en minister havde brug derfor, kunne blive tale om en substitut for ham her i tinget, for der kan i høj grad være anliggender og perioder, som kunne gøre dette nødvendigt.

Jeg vil endelig føje til, at skulle man tilvejebringe en ordning — hvis man forestillede sig det — hvorefter en minister ikke kunne være medlem af tinget, måtte der indkaldes et antal suppleanter, som svarede så nogenlunde til ministeriets størrelse, og jeg er bange for, at det blev en betydelig omkostning, som ikke så forfærdelig mange ville være ivrige efter at tage sig på; men man kan i hvert fald ikke være bekendt at tvinge en minister bort fra hans stilling uden at give ham kompensation for tabet af det job, han nu engang er lovligt valgt til.

Jeg tror ærlig talt personlig ikke på, at denne vej er farbar, og jeg ville ikke personlig se på det med nogen større glæde, om man gennemførte en generel bestemmelse på dette punkt; men det er jo muligt, nu da sagen er rejst, at man kan finde en eller anden løsning, hvorefter de orlovsbestemmelser, der findes i forretningsordenen, kunne tilpasses tiden noget bedre, end tilfældet er i øjeblikket.

Jeg skal ikke gøre flere bemærkninger. Jeg gentager, at dette forslag er et forhandlingsgrundlag.

Det er ikke på noget punkt et forsøg på at stille det høje ting over for et diktat, men det er nu engang en regerings ansvar